

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie katedrałe, kasory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-a ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie w wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopiśm. nadesł. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYDROB: Rocznice rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 60, wraz z przesyłką pocztową lub odosłaniem do domów. Zgranicza, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów nieregularnych lub nieodpłatnie opisanych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą piętową jednosłupową lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3 m. wraz: Najniższe ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 8 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agenty: w Rakowie, Noworadomsku, Myszynie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. ————— Cena pojedynczego egzemplarza kop. 5.

II Aleja № 38—telefon № 4-67.
TEATR
URANJA

Dziś i dni następnych Arcydzieło sztuki kinematograficznej.
II-a SERJA w 6 OLBRZYMICZ CZĘSCIACH.
KLUCZE SZCZĘŚCIA
Początki przedstawień o g. 5, 7 m. 15 i 9 m. 45
Kasa otwarta codziennie od g. 12 do 1 po poł. i od g. 4-ej. — Wejście tylko na początki przedstawień.
Ceny miejsc: I loże 70 k., II loże 55 k., krzes. 40 k., uczr. i dzieciom, do krzes. 20 k., Galeria 25 k., Dzieci 15.
Nad program: Na scenie: **FINAŁ KOMEDJI** Komedia w 1 ak. przez Żuławskiego

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon 4-77.
Program od soboty 17 do wtorku 20 Stycznia r.b. (włącznie)
Zaślubiny Amora Wspaniały dramat mitologiczny w 2-ch częściach, w kolorach z p-ną Napierkową w roli Psyche
PRENS I MROWISKO komedia PRENSA | **DZIENNIK PARYŻ** № 2486. — Sprawy bieżące — — KRONIKA —
TITI PORYWA NARZECZONĄ (komiczny)
Nad program **„ONE STEP”** i **„TANGO”**
Tańce
w wykon. panny **MESSAL** i p. **REOO** z teatru Nowości w Warszawie
NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem Wł. GŁOGERA **Zuzanna i dwaj starcy** Wesola komedia w 1-ym akcie

Teatr PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.
OPERETKA ŁÓDZKA
Dziś we wtorek 20 Stycznia
GRI-GRI operetka komiczna w 3 aktach Linkego, w akcie I Taniec Murzynów.
Jutro w środę 21 Stycznia
Sufrażystki operetka komiczna w 3-ch aktach. G. LEBERTA
w Czwartek 22 Stycznia
Targ na dziewczęta operetka w 3 aktach
w akcie 2-im teniec **TANGO** Bilety w cukierni Jackowski ego

LOSZY
do I kl. 202 lot.
Głównie I kl. 9 i 10 Lotego

POLECA Jedyna firma chrześcijańska!
ADAM WOLAŃSKI
Warszawa, Marszałkowska 143 tel. 150-03.
Losy na grę tylko do I klasy-Udziału do wszystkich 5 klas.

Cały los	1/4	-- 4 rb.	1/2	ćwiartki	10 rb.
1/2	1/2	-- 2 rb.	1/4	"	5 rb.
1/4	1/4	-- 1 rb.	1/8	"	2 rb. 50 k.
1/10	część	10 całych losów	1/16	"	1 rb. 50 k.
1/20	"	" 2 rb.	1/32	"	"

Zamiejscowym Wysyła się odwrotną pocztą po otrzymaniu należności, lub za za liczeniem pocztowym.

Doktor PAWEŁ BRONIAŃSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skórne, włosów piciowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 3-4 popołud. Stosuje wrodziny wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i badanie krwi na syfilis.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty mierznicze.

Mieszkania do wynajęcia zaraz.
5 i 4 pokoje - kuchniami i wszelkimi wygodami oraz 2 pokoje z kuchnią i 1 pokój. Wiadomości w Adm. m. i. p. GONCA.

KRAKOWSKI ATRAKCYJNY CYRK
III Aleja № 68.
R. PAULIUSA

Wtorek 20 Stycznia
4-ty dzień wielkiego międzynarodowego championatu FRANCUSKIEJ WALKI
Dernau champion świata Kraków — **Ryszard Derma** Galicja
Buchholz champion Europy Tyrol — **Brodzki** champion żydowski
Mikul champion nadbałtyckiego kraju — **Rodosto** Bułgaria
Spul champion świata lekkiej wagi Rosja — **Stupin** Moskwa
Opócz walki bierze udział cała trupa cyrkowa.
Początek przedstawienia o 8 i pół walki o 11-ej.
Z poważaniem **DYREKCJA.**

Co się dzieje u sąsiadów
Wprost mych okien, gdzie Szustowa trunkeniem się mój rym zachwyca, Wznosi się pięćpiętrowa nowomodna kamienica.
Na parterze. mieszka para emerytów dawnej daty: on staruszek, ona stara, lecz się czują jak przed laty. Zanim obiad poda sługa Zawsze jedna brzmiała rozmowa: Działdzo babci oczkiem mruga: Babciu... he-he!.. chcesz Szustował.
Pierwsze piętro. Meczenaaa

kancelarja i mieszkanie ogniotrwałe tutaj kasa jest na pierwszym jakby pianie. Gdy mecenas jest we fraku i chce sprawy bronić lepiej, stąd kielszek mu kontaktu (od Szustowa!) wenię krzepil..
Drugie piętro. Przez lata szereg w inżynierstwa jest władaniu: od linijek i ekierki aż się rol po mizskaniu, lecz niech gość tu w proggi stanie w kąć ekierki wnet się chowa i całutkie się mieszkanie od... kontaktu lśni Szustował..
Trzecie piętro.

Lekarz mieszka W dzień się tylko służba kręci, Po południu zaś do mieszka Znoszą ruble swe pacjenci... Gdy konsyljarz w pocie czoła Przyjmie chorych całe mrowie O Szustowa koniak woła i piję go za ich zdrowie!..
Czwarte piętro. Wyżej jeszcze mieszka aktor dramatyczny; ze grą swoją nieci dreszcze wielobielek rój ma liczny... coraz jakaś piękność nowa swą obdarza go miłością Gdyby nie koniak Szustowa zmarł na kwiatkach by z pewnością...

Piąte piętro. aż się kręci w głowie, gdy ją w okno wtykasz gospodarza tu studenci malarz, grajek i dziennikarz... Chociaż każdy będzie klepie, tylko kupców boli głowa: chcą na kredyt w każdym sklepie ciągle koniak brać Szustowa.
Gdy tak patrzę w okna cudze Same w rym się kleją słowa... Wszędzie koniak!..
Więc się tudzę, Ze to... główny skład Szustował..

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-ola dom własny WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. CENY PRZYSTĘPNE
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

DLA ZNAWCÓW
wyrażając się wybornym smakiem
koniami francuskimi
A. C. Meukowa & Co.
Polca Skład wódki i win
K. Krakowieckiego
II-ga Aleja Nr. 24, telefon Nr. 253.

Niebezpieczeństwo pruskie.

Wszystcy mamy jeszcze w pamięci alarm podnoszony dwukrotnie przez prasę o grożącej Królestwu aneksji przez Prusy w razie wojny Austrii z Rosją.

Po raz pierwszy był on podniesiony podczas przesilenia, spowodowanego aneksją Bośni i Hercegowiny w roku 1909, powtóre w roku zeszyłym i 1912 podczas zachwiania międzynarodowej równowagi przez wojny bałkańskie.

Głównie chodziło o zdyskredytowanie wśród ludności polskiej Królestwa galicyjskich przygotowań do ewentualnego udziału Polaków w targu dwu państw słowiańskich Rosji i Austrii.

Jedynym atutem przeciw płynącym z za kordonu wieściom, było niebezpieczeństwo pruskie i dzięki niemu zdołano zaszczerpić społeczeństwu naszemu nawet dużą nieufność do rodaków z za kordonu.

Jakkolwiek ekspansja Niemiec w Europie Środkowej musiałaby zmienić charakter państwa, a co zatem idzie jego ustroj.

„Wszelkie rozszerzenie się Niemiec w Europie Środkowej zagrażałoby niewątpliwie obecnemu ustrojowi Rzeczy i przewadze w niej Prus”.

Autor zupełnie słusznie stwierdza u Niemców niezdolność do asymilacji większych obcych narodów; wskutek tego wprowadzenie większej masy obcego elementu musiałoby zrobić Rzeczę Niemiecką państwem narodów — niejednorodnym.

„Niemcy wskutek swych tradycji historycznych i charakteru narodowego umięją tylko tępić narody podobne, ale nie umięją ich asymilować. Nawet obecnie mają poważne trudności z małą odsetką obcych zwyciężonych narodów, nawet ze stoma czterdziestoma tysiącami protestanckimi Duńczyków w północnym Szlezwigu, nawet z Alzacykami i Lotaryńczykami niemieckiego pochodzenia, mówiącymi przeważnie po niemiecku. Wiele nie do Niemiec poważnej liczby obywateli obcej narodowości musiałoby przed czy później obalić zasadę państwa narodowego i zmusiłoby do uwzględnienia praw narodowych narodowości obcych, a jednocześnie przez utworzenie nowego kraju Rzeczy czy państwa związkowego zachwiania byłaby hegemonia Prus w Radzie Związkowej. Nastąpiłby musiał przewartość kolosalnej doniosłości w stosunkach wewnętrznych Niemiec, burzący te podstawy ustroju państwowego, które uważane są przez powszechną opinię za warunek i przyczynę potęgi Rzeczy”.

Dalej znajdujemy skonstatowanie istnienia w Niemczech nawet prądów przyjaznych utworzeniu samodzielnego państwa polskiego dla uniknięcia aneksji Królestwa.

Mogłoby się więc zdawać niespodziewanie do wiary, że w kilka miesięcy potem, gdy przeszła groza rychłego konfliktu między Rosją i Austrią, zjawiał się argument przeciw możliwości aneksji Królestwa przez Prusy i to argument oddawna podnoszony przez tych, którzy okrzyk „Prusacy idą”, uważali za manewr faktyczny.

„Przeład Narodowy” umieścił artykuł wstępny p. Bokołyńskiego p. t. „Widnokreśli sprawy polskiej”, w którym znajdujemy zupełnie trafne ujęcie stosunku Rzeczy do Królestwa Polskiego.

Według autora tej prasy, Niemcy są obecnie państwem niemal jednoli-

tem pod względem narodowym z przewagą protestancką, co jest podstawą hegemonii Prus.

„Zapewne właśnie dla uniknięcia tej ewentualności dość często spotkać się można z głosami niemieckimi, doradzającymi w razie nastąpić mogącej konieczności rozwiązania sprawy polskiej — utworzenie z Królestwa Polskiego lub jego części pozorne samodzielnego, a faktycznie zależnego od Niemiec państwa polskiego, t. zw. „Pufferstaat, a ten sam bieg myśli rodzi chimeryczne marzenia o sekundogeniturze Hohenzollernów na Węgrzech lub na Rusi — w „Wielkiem Księstwie Kijowskim”.

TELEGRAMY.

Strajk zecerów.
Wazsawa 19. Zecerzy kilku drukarni warszawskich rozpoczęli strajk — na wzór bezrobocia zecerów w Krakowie. Trzy pisma nie wyszły.

O katedrę biskupią.
Petersburg 19. Wat. „Dień” pisze, że katolików petersburskich niepokoi bardzo sprawa obsadzenia kowieńskiej katedry biskupiej. Kandydatura ks. Pranaitysja odpadła. Przeciwo drugiemu kandydatowi ks. Karewiczowi wystąpił rzekomo narodowi demokraci wobec czego konsekracja uległa wstrzymaniu. Obecnie klerkałki polscy domagają się rzekomo równoczesnego obsadzenia katedry w Kownie i Wilnie, wysuwając jako kandydata na tę ostatnią ks. Karasia. Koła zbliżone do ks. metropolity nazywają wiadomości „Dziennika Petersburskiego” czczym wymysłem.

Polaka uroczystość w Berlinie.

Berlin 19. Wat. Wczoraj w południe odbyła się tu przy ulicy Kopten uroczystość polska poświęcenia przytulku dla wychodźców, wzniesionego staraniem polskiego Towarzystwa Opieki nad Wychodźcami. Towarzystwo to powstało w roku 1912 i utrzymuje się wyłącznie ze składek. Przytułek budowany został również z ofiar publicznych. Duchem opiekujemy instytucji jest obok ks. Brejttera, ks. Roser. Mowę powitalną wygłosił ks. Roser, poświęcenia zaś dokonał ks. Brejtter, który zaznaczył między innymi, że wszyscy biskupi — zarówno polscy jak i niemieccy żywo interesują się działalnością Towarzystwa.

Telegram z zyczeniami nadesłał między innymi biskup kujawsko-kaliński ks. Zdzitowiecki. W uroczystości uczestniczyły liczne delegacje. Obecny był między innymi także specjalny delegat rządu rosyjskiego.

5747 orderów.
Berlin 19. Wat. Wczoraj odbyła się doroczna uroczystość rozdawania orderów. Cesarz rozdał przy tej sposobności 5747 orderów czyli o 730 więcej, niżeli w roku ubiegłym. Urzędowy org. drukuje na 60 szpaltach listy udekorowanych. Ogólną uwagę zwraca odznaczenie pułkownika Reutera który otrzymał order korony 3 klasy ze wstęgą.

Zatarg.
Berlin 19. Wat. Niektóre dzianiki dzisiejsze przynoszą sensacyjną wiadomość, jakoby między Niemcami a państwem ościennem doszło do bardzo poważnych nieporozumień na tle misji niemieckiej w Konstantynopolu. Nieporozumienia te miał na myśli kanclerz, gdy mówił o troskach swych bezsennych nocny. Dzienniki półurzędowe doniesieniem tym zaprzeczają.

Zakaz tanga.
Petersburg 19. Dowódca korpusu gwardji zwrócił się prywatnie do dowódców oddziałów gwardji z prośbą, by zabronili oficerom tańczyć tango.

Kafle Mstowskie i Pruskie
INSTALACJA PIECÓW I KUCHEN
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

Z Gidol.

(Koresp. własna „Gońca Czesłoch.”)

— **Godne podkreślenia.**

Założyciel najstarszej i największej w kraju fabryki pługów p. J. Sucheni dość obszerny swój dom w Gidlach ofiarował na cele robotnicze, a mianowicie na szkołę, ochronkę czytelnię i salę dla orkiestry fabrycznej.

Dzięki temu powstała tak potrzebna w Gidlach druga szkoła, a zarazem w niej lokal na zebrania zimowe dla instytucji tamtejszych.

Zarazem p. Sucheni zrobił dla wsi prezent z latarni czarnokształczkiej najnowszego typu, która zwłaszcza przy pomocy istniejącej już w Gidlach elektryczności ważne w postępie oświaty oddać może usługi.

Wystawa Sztuk Pięknych

w Czesłochowie, Teatralna N-r. 11.
otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w obote niedzielę i święta do g. 8 wieczorem.

Z Zawiercia.

(Kor. wł. „Gońca Czesł.”)

— **Węgiel a konkurencja.**

Na dziesięć składów węgla jeden tylko jest chrześcijański p. Szczuki, drugi zaś został w tym tygodniu utworzony przy ul. Łosnickiej nr. 6. — Nie podoba się to jednak naszym „serdecznym” i starają się utrudnić dostawę i zbyt węglaskładowi chrześcijańskim. Konkuruja zaś w ten sposób, że mieszają dąbrowiecki węgiel z porębskim, albo też dają kiepską wagę i wskutek tego obniżają ceny. Opowiada np. p. Sz., że na sanki, na które z jego składu wchodzi węgla 8 korcy, z konkurencyjnego wchodzi tam aż 12 korcy. Nic więc dziwnego, że ten węgiel kosztuje taniej o 10 kop. na korcu, a nieświadomy kupujący zyskuje nietylko 1.20 k., tracąc jednocześnie około 4 rb. Ładny handel — niema co mówić! lux.

Z Kamienicy Polskiej.

(Koresp. wł. „Gońca Czesłoch.”)

— **Stow. społ. „Pomoc”.**

Stow. spożywcze „Pomoc” zamierza z wiosną bież. roku przystąpić do budowy własnego domu. W tym celu przeprowadza obecnie pertraktacje z pełnomocnikami gminy w celu nabycia pod budowę gromadzkiego placu.

Stow. abstynentów „Przyścisłość”.

Stowarzyszenie abstynentów „Przyścisłość” organizuje w bież. karnawale wielką zabawę na cel swego towarzystwa. Młodzieńskie towarzystwo pod kierunkiem swego prezesa p. A. Szokalskiego z dużą energią rozpoczyna swą pracę.

Nasza samoobrona.

(Z niedzielnego org. wawcyjnego zebrania Tow. Rozwoju Przemysłu, Rzemiosła i Handlu).

Rozwijając w dalszym ciągu wczorajsze sprawozdanie z niedzielnego organizacyjnego zebrania Tow. Rozwoju Przemysłu, Rzemiosła i Handlu nadmieniamy, iż z wyjaśnien p. Fr. Paciorkowskiego, dotyczących ustawy Tow. i programu działalności tegoż Tow. wynika, iż działa ono pod kierownictwem biura zarządu przy pomocy członków. Biuro Towarzystwa dzieli się na wydziały, które przy pomocy Komisji, z członków Towarzystwa, zaproszonych rzeczoznawców i urzędników organizują pracę Towarzystwa w poszczególnych wydziałach, ja mianowicie:

I. Wydział informacyjny.

1. W dziale statystycznym:
a) gromadzi szczegółowe dane o istniejących przedsiębiorstwach chrześcijańskich przemysłowych, rzemieślniczych i handlowych. W tym celu Towarzystwo operując się na par. 8 statutu, stara się uzyskać bezpośred-

nio od Władz spisy osób, opłacających świadectwo handlowe i przemysłowe i odpowiednio je segreguje, zestawia, uzupełniając te dane zapomocą kwestionariuszy. W zestawieniach tych, uwzględnia również powstające i upadające przedsiębiorstwa.

b) bada przyczyny upadku przedsiębiorstw, których spisy uzupełnia przez zuytkowanie urzędowych ogłoszeń o upadłościach i likwidacjach, a to głównie w celu udzielania stosownych wskazówek i ostrzeżeń przedsiębiorcom, mającym powstać w analogicznej dziedzinie w tych samych miejscowościach;

c) bada stan finansów i obrotów, oraz warunki rozwoju przedsiębiorstw w różnych gałęziach przemysłu, rzemiosła i handlu, szczególnie w tych, gdzie udział firm chrześcijańskich jest zbyt słaby, aby móg odpowiednio skierowywać chętnych do pracy i udzielać źródłowych informacji

2) W dziale handlowym:
a) udziela porad w sprawie źródeł zakupu, rynków zbytu, warunków kredytu, miejsca lokaty funduszy;
b) ułatwia reklamacje i udziela informacji w sprawie stawek przewozowych i celnych;

c) organizuje opiekę nad drobnym handlem na targach i jarmarkach.

3) W dziale przemysłowym.
a) bada przy pomocy zaproszonych rzeczoznawców widoki powodzenia, kompetencje kierowników i zasady powstania projektowanych przedsiębiorstw;

b) udziela porad co do lokaty funduszy w interesach przemysłowych;

c) informuje, przy pomocy zaproszonych rzeczoznawców, w różnych szczegółach zawodowych, lub ułatwia i uprzywilejnia zawodowe ekspertyzy.

II. Wydział reklamowy.

1) W dziale ogłoszeniowym.

a) pomaga członkom Towarzystwa w uzyskaniu najodpowiedniejszych warunków umieszczenia ogłoszeń w dziennikach i czasopismach;

b) udziela porad w sprawie układu ogłoszeń i sposobu ich umieszczenia, w celu zwiększenia ich skuteczności.

2) W dziale oznakowym:
organizuje w myśl par. 11 ustawy kontrolę nad umieszczeniem przez członków Towarzystwa oznaki z jego naewą na sztydach, blankietach, towarach etc., dbając z jednej strony o rozpowszechnienie tych oznak, z drugiej o to, aby całonocnie, używając oznak Towarzystwa odpowiadali wymaganiom czei kupieckiej w spełnieniu swego zawodu.

3) W dziale wystaw i pokazów pomaga w organizowaniu i należytem wyuzyskaniu dla celów skutecznej reklamy, wystaw ruchomych i stałych wyrobów przemysłowych i rzemieślniczych.

III. Wydział prawny.

Towarzystwo przy współudziale zaproszonych prawników, rozpowszechnia wiadomości prawne w dziedzinie przemysłu, rzemiosła i handlu, oraz stara się uzyskać dla swoich członków najsumienniejsze porady prawne na możliwie przystępnych warunkach.

IV. Wydział dydaktyczny.

a) urządza szereg wykładów dla popularyzowania wiadomości z dziedziny nauk handlowych, przemysłu i rzemiosła;

b) organizuje na prowincji ruchome kursy rzemieślnicze i handlowe, według programu opracowanego, przy współudziale wybitnych specjalistów;

c) utrzymuje instruktorów do udzielania wskazówek i porad drobnym kupcom i rzemieślnikom na prowincji;

d) wydaje lub popiera wydawnictwa, mające na celu ułatwienie pracy zawodowej przedewszystkiem drobnym kupcom i rzemieślnikom, oraz informowanie publiczności o sprawach związanych z rozwojem przemysłu, rzemiosła i handlu swojskiego.

Towarzystwo, dla należytego rozwinięcia projektowanej działalności potrzebuje przedewszystkiem szere-

kiego poparcia pracą członków i funduszami; pozatem musi dążyć do opanowania się o instytucję o charakterze przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego, któraby, będąc pod kontrolą i wpływem Towarzystwa, mogła korzystać z jego moralnego poparcia i była zdolna do uskutecznienia zadań praktycznych, przygotowanych pracą i ułatwionych autorytetem Towarzystwa, których wykonanie wkracza po za ramy jego bezpośredniej działalności.

Założycielami Częstoch. oddziału Tow. Rozwoju Przemysłu, Rzemiosł i Handlu są pp. Jan Wróblewski, Tomasz Walkowski, Fr. Wilkoszewski, Ignacy Sławiński, Jan Szeffler, Marcin Staszewski, Bol. Płodowski, Leon Piotrowski, Lucjan Piotrowski, M. Paciorkowski, Fr. Paciorkowski, Wacław Orzeł, Ludomir Nieprzecki, dr. St. Markowski, St. Mocarasi, Bol. Kojakowski, Kazimierz Krakowiecki, K. Kędziński, Dominik Klepacki, dr. Lucjan Kędziński, Jan Knetig, Walery Karwasinski, St. Januszewski, Wiktor Jabłoński, Aleksander Jung, K. Januszajtyś, Jan Janowski, Teofil Fiszer, Adam Grochowski, Z. Grochowski, Józef Gorski, St. Dłużniewski, Jerzy Cholewicki, Lucjan Bugajski i Antoni Blaszczyński.

Na niedzielne zebranie zapisałi się na czynnych członków Tow., wpłacając 3 rb. rocznej składki — pp. K. Uchnast, Jerzy Cholewicki, Jan Janowski, Jan Grabkowski, ks. Sedzimir z Kam. Polskiej, ks. kanonik Fulman, Zaruski, Jan Clanciarz, dr. Wasilewski, dr. Giedrych, Teodor Dużyński, Józef Grygosiński, Roman Trawiński, Tomasz Nagłowski, Józef Goliński, Jan Zochowski, Józef Paroszkiewicz, Fr. Wilkoszewski, St. Cwierzyński, W. Stajewski, A. Gajduszewski i Z. Kłycki.

Nadto złożyli deklaracje na członków czynnych pp. W. Dukaczewski, K. Piucik, F. Wolowiec, I. Strzelecki, W. Płodowski, K. Gospodarek, St. Dłużniewski, St. Bzowski, L. Piotrowski, F. Staszewski, E. Klawe, I. Przygodzki, E. Kinderman, J. Pleskaczynski i ks. Kneblewski.

Na wspierających członków złożyli deklaracje pp. St. Krzeminiński, Wł. Grzechowiak, J. Szymański, Fr. Gałuski, Fel. Gembicki, J. Gembicka, L. Jarosz, F. Bogucka, H. Bujnowska i A. Tucholski.

Jak wiad z powyższego wykazu, początek już zrobiony. Sądymy jednak, iż hasło „swój do swego” zgrupuje całą Częstochowę przy Tow. Rozwoju Przemysłu, Rzemiosł i Handlu, którego cele i zadania dostatecznie wyraźnie mówią za siebie, przełożone zaś na język poetycki dadzą się streścić w słowach nieśmiertelnego Wyspiańskiego:

„Wyzwolił ten tylko doczeka się dnia—kto własną wolą wyzwolił”.

felg.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś Fabjana
Jutro Agnieszki
Wschód słońca 8. 2 — Zachód słońca 4. 21.
Długość dnia 8. 19 — Przybyło dnia 45 m.
Wiadomości historyczne.
1320 Koronacja Władysława Łokietka w Krakowie na króla Polskiego.
1627 Hetman Koniepcowski zwyciężył Szwedów pod Hamersztynem
1826 Zgon Stanisława Staszycy
1878 Zdobył Adrianopola

— **Zebrań Ziemiaków.**
Dziś we wtorek 20 b. m. odbędzie się zebranie ziemiaków powiatu częstochowskiego.

— **Zebrań gminne.**
Dziś we wtorek 20 w gminie Lipie odbędzie się zebranie gminne w sprawie podziału podatków gminnych.
— **Zebrań Stow. Nauczycielskiego Polskiego.**
W środę d. 21 b. m. o godz. 6-jej po poł. w Stow. Nauczycielskiego Polskiego, dr. Halina Biegańska-Płodowska wygłosi p. g. danke p. „Znaczenie badań eksperymentalnych w pedagogii”.

Zatwierdzone przez Ministerj m Przemysłu i Handlu

KURSY HANDLOWE W. Nassalskiego w Częstochowie.

pótroczne dla obcyga p. l. Wykłady rozpoczną się 4 Lutego 1914 r.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów, ul. Teatralna № 14, w dni powszednie od 5½ do 7 w., w niedzielę i święta od 3½ do 4½ po południu.

Na żądanie kancelarji kursów wysyła program.

— Z zebrania kowali.

Na niedzielne kwartalne posiedzeniu—kowali przyjęto w poczet majstrów p. Konstantego Szpejdę, na czelelników wywołano pp. Karola Klecia, Edw. Filipieckiego, St. Pawlaka, Bol. Turskiego, Józefa Nalewajkę i Kaz. Arcisza. Do terminu przyjęto 5 chłopców. Zebranie zakończono sprawdzeniem stanu kasy.

— Zebranie „Zorzy”.

W piątek 23 b. m. o godz. 3 po poł. na Kulach odbędzie się zebranie członków Stow. spółdzielczego „Zorza”. Porządek dzienny zebrania obejmuje: 1) Zatwierdzenie sprawozdania rocznego za ub. 1913 r., 2) podział zysku, 3) wynagrodzenie sekretarza Stow., 4) wolne wnioski i 5) wybór zarządu.

— Maskarada Lutni.

W niedzielę 1 lutego w „Lutni” odbędzie się wielki bal maskowo-kostiumowy, pełen różnych niespodzianek i urozmaiceń. Balle te w latach zeszłych cieszyły się olbrzymim powodzeniem, co i tym razem napewno się powtórzy.

— Bal Towarzystwa Gimnastycznego.

Na sobotę 7 lutego zapowiadany jest bal pod nazwą „Zabawa Kwiatowa” urządzony w salonach „Lutni” przez zarząd częstochowskiego Towarzystwa Gimnastycznego. Na bal ten już zgóry wybiera się elita towarzystwa naszego miasta i okolic.

Z teatru.

(„Ewa” operetka w 3 aktach Fr. Lehara)

Wczoraj, w pierwszym dniu gościnny, artyści łódzcy odegrali ostatnią nowość repertuaru stołecznego, głośną operetkę znanego kompozytora melodyjnych operetek Lehara p. t. „Ewa”. Libretto dosyć oryginalne, chwiliami nawet za oryginalne — bo zbyt — dramatyczne. Muzyka częściami bardzo melodyjna i czysta choć niezbyt nowa.

Z wykonawców na pierwszy plan wysunęła się Ewa—Roginińska zawsze mile widziana w Częstochowie, zawsze przy głosie i dysponowana. Najlepiej wypadł duet z p. Szczawińskim w 2 akcie.

Oktagwys—Szczawiński, jako partner Ewy niewiele się zmienił od ostatniej gościnny.

Po raz pierwszy widziana na naszej scenie p. St. Clair, jako Pepita artystka o niezbyt mocnym lecz miłym głosie wykazała wiele życia i wdzięku.

Komiz p. Grodnickiego, który zdaje się chwiliami grać dla „galerji” budził kaskady śmiechu.

Pozostali artyści, jak Piekarski, Ochrymowicz i inni dostrajali się do dobrej czołoci.

Chóry i orkiestra pod kierunkiem p. Jana Lasockiego spisywały się dzielnie. Reżyserja staranna, przypominała jednak chwiliami efekty cyrkowe.

felg.

Dziś we wtorek 20, dana będzie arcykomiczna operetka Linkego „Gri Gri”. Operetka ta odznacza się nadzwyczajnym komizem librettem i melodyjną muzyką, dzięki czemu zadźwięcza swoje olbrzymie powodzenie na wszystkich scenach stołecznych operetkowych.

— **Z „Króla śnieżków” w „Lutni”.**

Onegdajsza zabawa dziecięca w „Lutni”, pod nazwą „Króla śnieżków” dzięki nieustrudzonej pracy pp. Felicji Boguckiej, Kokulara, Jarosza i W. Z. emskiej, udała się świetnie. Do apelu stanęło przeszło 250 dziatwy, która w pięknie udekorowanej sali przedelfowała z „śnieżkami” trójkątami s

„królem” (Oleś Radłowski) i „królową” (Halinka Pijałkowska) śnieżków na czele oraz 5 krasnoludkami (Jurek Nowiński, Jurek Dobrucki, Wizenthal Stos i Reterski), poczem odtańczono poloneza przed tronem „pary królewskiej” wzniesionym przez p. Jarosza.

Gdy zapalono choinkę ozwały się dźwięki bardzo dobrze zgranej orkiestry „Lutni” pod batutą p. Ciepeli, chóry „Lutni” odpiewały „Kolendę”, wreszcie dziatwę obdarowano książeczkami i lalkami.

Po ogólnych tańcach nastąpiła „herbata” następnie wychowawcy zakładu frebrowskiego p. Ligezówny odpiewali pieśń o góralu i pieśń drużniczka oraz odtańczyły Polkę-węgierkę.

Na pianinie przygrywał częstochowianin p. Józef Kurnatowski.

Po wesolej i nader miłej zabawie „pociec” odbyła się zabawa taneczna dla dorosłych, która przeciągnęła się do godz. 1 po północy.

— Raut na ucniów i Polskiego g mzejum.

W sobotę 24 stycznia b. r. o godz. 8-jej wieczorem w sali Straży Ogniowej przy ul. Mikołajewskiej, odbędzie się Raut taneczny, z którego dochód przeznaczony jest na korzyść niezamożnych uczniów i Polskiego gimnazjum G. Kościńskiego.

Program rautu niezwykle interesujący, między innymi przyjmie w nim udział słynny już skrzypek prof. Zygmunt Szwarenstein. Sala ogrzana.

Lista gospodry: pp. Bogusławska, Buchaczowska, Chochołowa, Dobrucka, Domaszewska, Dreszerowa, Jabłońska Kanczewska, Malczewska, Malińska, Nowińska, Płodowska Bolesławowa, Płodowska Wacławowa, Piszarska, Podgórska, Przygodzka, Prufferowa, Rayska, Skalmierska, Sikorska, Wasilewska, Wilkoszewska, Zwanowa.

— Zasiabiny.

W ubiegłą sobotę 17 b. m. o godzinie 7 wieczorem, wikarjusz kościoła parafjalnego w Skierniewicach, ks. Stańczak, pobłogosławił związek małżeński p. Bronisławy Janaszek z p. Teofilem Szczepanikiem, oficjalistą zakładów Żyrardowskich.

Szczęś! Boże miodiej parzel!

— O plany do zatwierdzenia.

Dowiadujemy się, że plany do zatwierdzenia—złożone bezpośrednio na ręce naczelnika powiatu częstochowskiego — zostają zwracane do Magistratu, który opiniuje czy mogą być przedstawione rządowi gubernalnemu. Ostatnio zwrócono z kancelarji pow. częstoch. plany: Dominika Klepackiego, Karola Dziuka i Szczepana Kocińskiego.

Celem więc uniknięcia zwłoki w pozyskaniu ostatecznej decyzji piotrkowskiego rządu gubernalnemu wszelkie plany do zatwierdzenia należy składać wprost na ręce Magistratu częstochowskiego.

— Wykup czynszów.

Piotrkowski rząd gubernjalny zatwierdził wykup czynszu za plac 1) Berka i Rozalji małż. Landauów w Nowym Rynku nr. 58 | 171 za sumę 50 rb. 85 kop., która winna wypłynąć do kasy miejskiej i 2) Jana Olewińskiego w II Alei nr. 31 | 28 za 67 rb. 80 kop.

Nadto zatwierdzono konsens na nieruchomość Berty Frylingowej w I Alei nr. 12 | 63.

— Z ulicy Janogórskiej.

Naprzeciw posesji p. Brzozy przy ul. Janogórskiej, skutkiem tego, iż nie wyrabano lodu z rynsztoków — woda ściekowa zalała połowę ulicy, tworząc w ten sposób olbrzymią ślizgawkę. Jestto karygodne niedbalstwo

mogące pociągnąć za sobą nie jeden wypadek, zwłaszcza wieczorem. A o będzie wieszna, gdy „ślizgawka” stopnie a cuchnąca woda pocznie parować?

Jednego więc należy pragnąć—aby sanitarne przepisy obowiązujące zostały co rychłej zatwierdzone. Wów czas podobne nieporządki nie będą miały miejsca.

— Jutrzejsza komisja techniczno-sanitarna.

Jutro w środę 21 b. m. komisja techniczno-sanitarna dokona oględzin nowo założonych warsztatów, no wo wzniesionych domów itp.

— Nowa ślusarnia.

Odośno władze gubernialne po zwołyły p. L. Gembalskiemu na założenie w Częstochowie, przy ul. Warszawskiej nr. 33, mechanicznego zakładu ślusarskiego.

— Zatwierdzenie budżetu miejskiego.

Dowiadujemy się, że piotrkowski rząd gubernjalny zatwierdził budżet m. Częstochowy na 1914 r.

— Psy i rowery.

W Magistracie częstochowskim złożono listę osób, posiadających psy rowery, sporządzoną przez władze policyjne, celem opodatkowania ich właścicieli na rzecz miasta.

— Zbiegli szeregowcy.

Komendant 7-go pułku strzelców konsystującego w Częstochowie zawiadomił kancelarję naczelnika powiatu częstoch., że w tych dniach zbiegło trzech szeregowców: Maksym Greczyni, Wasyli Baskakow i Fr. Kupisiewicz pochodzący z Przyrowa — **Pozar.**

We wsi Wola Hankowska w gm. Rędziny spłonął dom mieszkalny Gustawa Zajdra, asekurowany na 1,100 rb. Straty w ruchomościach sięgają 1,000 rb.

— Kradzież.

Z budki stróża na Zawodziu, na polach majorackich, skradziono żakie Jana Śmieli, wartości 5 rb. i bile wojskowe.

— Z Tow. Ochrony Kobiet.

Zarząd Częstochowskiego Oddziału Warszawskiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Ochrony Kobiet, zawiadamia, że dziś we wtorek, d. 20 stycznia b. r. o godz. 5 i pół po południu, nastąpi poświęcenie nowo na bytego domu Warszawskiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Ochrony Kobiet w Warszawie ul. Mokotowskiej nr. 55.

Na uroczystość tę zarząd zaprasza członków towarzystwa.

— Z walk w cyrku.

Wczoraj w trzecim dniu walki francuskiej pod kierunkiem p. A. Borowskiego, wynik był następujący:

Mikul zwyciężył Janemana tou: de tete. w 14 m. 54 sek.

Rusakov zwyciężył Sawinowa tou: de pol w 2 m. 14 sek.

Derma zwyciężył Bucholca bra: roule w 6 m. 21 sek.

Brodzki zwyciężył Kudraszowa tou: de bras w 14 m. 27 sek.

Dziś walcza: Bolesław Dernau—Derma.

Buchole—Brodzki.

Mikul—Rodosto.

Spul—Stupin.

— Z Piotrkowa.

— **Licytacja.**
Dziś we wtorek 20 b. m. w magistracie piotrkowskim o g. 12 w południu za pomocą zapieczetowanych kopert odbędzie się licytacja na oddanie d. naprawy oranżerii miejskiej oraz d. przeprowadzenia do porządku ogrodu po bernardyńskiego.

Licytacja zacznie się od 817 rb 20 kop. (in minus).

— Ofiary.

Zamiast depeszy z okazji ślubu i Benowefy Paluba na Towarzystwo D. Groźności dla chrześcijan Bezi. miennie rb. 1 k. 50.

Na Tow. Dobroc. dla chrześcijan iako ww-rany zakład J. M. k. 10.

Miljoner żebrakiem.

Dziwne życie podwójne prowadził w Nowym Jorku znany miljoner Dudley Jardine.

W jednym z lazaretów nowojorskich zmarł przywieziony tam przed kilku dniami żebrak nazwiskiem William Smit. Wśród papierów jego znalaziono testament milionera Jardina, w którym tenże rozporządza majątkiem swoim, wynoszącym milion dolarów.

Policja stwierdziła tożsamość żebraka ze znanym milionerem. Co skłoniło go do tak osobliwego życia podwójnego, nie wiadomo. Jardine od kilku lat już żebrał po ulicach nowojorskich, mieszkał w najdziej izdebce, za którą płacił dolara tygodniowo, był jako żebrak żonaty i miał dwoje dzieci.

Żona jego pojęcia nie miała, że maż jej, żebrak, jest zarazem milionerem.

Ze świata.

Skazani przez telefon.

W Nowym Jorku w dzień wigilijny policjant posterunkowy zmuszony był aresztować młodą parę, która do tego stopnia czuliła się ze sobą, nie bacząc na licznych przechodniów niedorosłych i przerosłych, że ta scena artystyczna groziła obrazą moralności publicznej. Para dostawiona do sądu miejskiego miała na widoku przepędzenie nocy wigilijnej w areszcie, sędzia bowiem zamknął już swoje czynności i udał się na łono rodziny, co oczywiście zadowolony wcale się nie uśmiechało. Policjant wzruszony taką nieprzepartą i bezgraniczną miłością młodej pary zatelefonował do mieszkańca sądziego, wyłuszczył mu okoliczności aresztowania, przyznając się szcze-

re oskarżonych i salącymi zapytanie co ma zrobić z nimi. Sędzia przez telefon odpowiedział, że skazuje miłujących się nadmierne bez względu na miejsce i otoczenie na 15 sztyngłów kary, po których zapłaceniu wypuszczono ich na wolność.

Humor i Satyra.

Także pytanie.

Służąca (ścieląc łóżko). Proszę pana z której strony pan ma głowę?

Przyjaciel dzieci.

— Wie pani, że ja nie mogę narzekać, żeby mężczyźni byli nieprzyjaciółmi dzieci; jadąc tramwajem, bardzo przystojny pan pozwolił mojej córeczce usiąść sobie na kolanach. Tego od mężczyzn rzadko można się spodziewać.

— A jak stara dziewczynka pani?
— Będzie miała teraz 13 lat.

Wśród błękitnych.

- Czy pan hrabia w domu?
- Pan hrabia właśnie wyszedł...
- A czy wypadkiem nie do więzienia?

Warjaci.

- Wie pan, my mamy w rodzinie jednego warjaka!
- Co pan mówi? Na czym jego warjactwo polega?
- Niech pan sobie wyobrazi, ten człowiek zupełnie się nie zajmuje sprawą Bonikiera!
- O, to w takim razie w naszej rodzinie jest jeszcze niebezpieczniejszy warjak. On ma zamiar wcale nie interesować się sprawą Bispinga!

Pianistka mogąca udzielać lekcyo (uczenia szkoły muzycznej) trzy razy tygodniowo potrzebna wiadomość magazynu p. Porosa.

Zginął

paszport wydany przez gm. Olsztyn na imię Zygmunta Kimli. 17.

Zakład

brownowniczo-galwaniczny oraz odlewania metalu B-i Łachowickich w Częstochowie, 2 Aleja 2. Płasterowanie; Złoty srebro, nikiel i miedź; wyrobienie aparatów kosił ne, nakrycia stołowe, reperacja tychoz; oraz 2yrandole kościelne iele ktryczne. 155.

Nauczycielka gimnazjum p. szu kje przyzwolonego p o k o j i umebowanego moza by i s objadami. Oferty na W. J. w Gołcu. 162.

Meblowe

żelazne łóżko do sprania tańe pianino Wiadomość o 3 p. p. ul. Teatralna 62 m. 102.

Sklep

kolonialno- spożywczy w dobrym punkcie do sprania i powodu zmiany interesów rodzinnych. Wiadomość 2 Aleja 42. piekarnia Brodnickiego 170.

Potrzebny

subjekt lub ekspedienta obeznanaz branzą kolonialną K. Kiser w Białogłowi. 164.

Zginęła

karta paszportowa wydana przez fabr. Warb na imię Jadwigi Dąbrowskiej 159.

Zginął

pies foksterjer dady blady czarna luty usy i ogon krótko obgry odprowadzić ss. nagrodę Teatralna 35 m. 1.

Gater

horyzontalny firmy Kl-rechner Leipzig w lok-rze stał do sprania ss. ceną 200. Wiadomość u W-go Piekarskiego 2 Aleja 37. 161.

Przybiak

się pies duży myśliwi Sztydina 13 m 5. 163.

Potrzebne są szkolne panny do suszenia bielizny i haftu „Marij” oraz przysługują się panicek do nauki grantownej 2 Aleja 31 parter 102.

Poszukuje

posady letniego lub zimowego Wiadomość Józef Turek ul. Mickiewicza Nr. 20. 168.

Otwiera się sklep towarów blawatnych braci Zaskórskich Częstochowa ul. Krakowska Nr. 1 Przy kościele 167.

Pekój

zaraz do wynajęcia i meblami lub bez. Szkol-na 15 m. 17 ogłoszenia. codziennie 3-5 popoł. 028.

Poszukuje

miejscą kasjerki lub ekspedientki Wiadomość ul. Cerkiewna Nr. 8 Tel. 14.

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

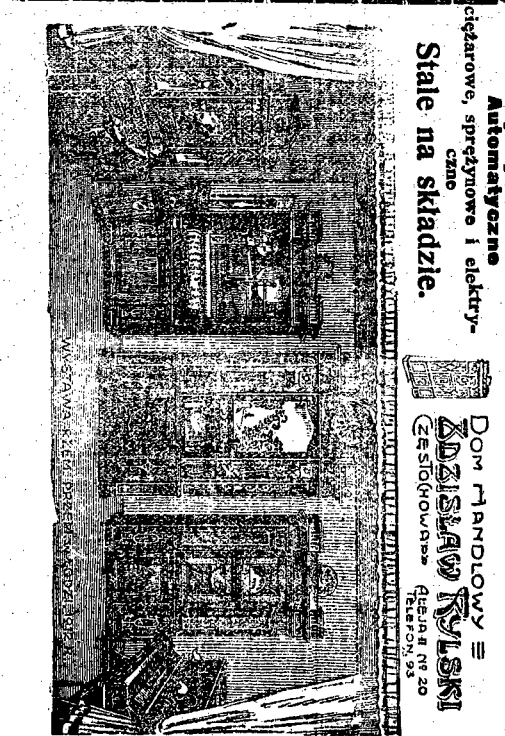
Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do Joka lu własnego przy ul. Teatralnej 46 Róg Zielonej Tel. 65. Wyłączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Biełczarria „Skrzydłów” ul. Teatralna II — ul. Dojazd 13, — ul. Krakowska 35, — Siedm Kamienio 21, Hartowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów orazna karna wai paczki. Potęcając sięgnąć! Szanownej Publiczności pozostaje 0722 z pozowaniem **Marceli Chmielewskiego.**

Ważne dla W. P. P. obywateli i Przedsiębiorców

Po długoletnich studiach w Warszawie, otworzyłem **Zakład Artystyczny Dekoracyjno-Malarzski, w Noworadomsku-Rynek dom p. Zarzeckiej.** Wykonuję wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące. Z czem polecam się Szanownym P. P. z głębokim szacunkiem z pozowaniem **Jan Szymozyk** b. uczeń **prof. Trojanowskiego** Warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych.

Najhygieniczniejsza Szcotka do zębów

wystrzęgać się falsyfikatów. **Fabryka F. Zielińskiego i S-ka, Warszawa Koszykowa 33.**

Sklep Kolonialno-spożywczy i dystrybucja, jest do sprania za przystępną ceną w Alajach, Wiadomość w Adm. Gołcu N-r. 021.

Kupuje zwierzynę w matych dużych ilościach Sosnowiec okręzeką posztowa 6p. T. B. 107

Pokój z kuchnią do wynajęcia od zaraz Wiadomość Józefa Nr. 18. 01g.

Do sprzedania powitła owocowa w fabryce cukrów Dębski Uliński Ostrowski i S-ka Częstochowa Dojazd 17. 1-03

Potrzebny fachowiec do pudełek i glik Sosnowiec Srodu la Nr. 16. 109

Różne mieszkania zaraz do wynajęcia Teatralna 46.

WAŻNE DLA DOMU i KUCHNI

OLBRZYMA OSZCZĘDNOŚĆ

ALIMA

najlepsze roślinne

MASŁO

Smarowania chleba
Pieczenia
Smażenia
Gotowania

do

— DO NABYCIA WSZĘDZIE —

WODA, SÓL i PASTYLKI EMS

SA STODOWANE NIEZŁECZNIE przy KAZIELE, CHOROBY, KATARACH, INFLUENCZE, ZGRADZE I T. D. SÓL ZALECANA SZCZEGÓLNICIE DO POKLEKANIA i PRYMACYI.

11-ga Aleja № 20 od frontu I-sze piętro mieszka 1. Marji Beze Zródło taniego nabycia, bo w prywatnym mieszkaniu, wszelkiego rodzaju **Towarów Białawnych** poleca paniom: krepy dr p de dames, szewioty materyjki, wszelkie jedwabie jako też płótna półplótna madapolamy i fartuchy etc. etc.

Oryginalne Ka. mańskiego **Farby Artystyczne** — otrzymał w wielkim wyborze — i **Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i farb** **Wacława ORŁA** w Częstochowie, III Aleja 46.

Lecznica zębów i jamy ustnej **M. Puchalskiego** Aleja III Nr. 57 tel. 610. Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. **Ceny niskie.**

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26, Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki froeblianki, ochraniarki, bo ny. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po poł.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza** 11-ga Aleja N-r. 24, telefon 482. Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Nareszczie radykalny środek przeciw wszelkiemu „domowemu robactwu „Tuetot“ **TITU** cena flakonu 40 k. Żądać we wszystkich aptekach i skła dach aptecznych. Przedstawiciel na Cz. stochowę i okolicę L. Głonek Apteka K. Jerzmanowskiego.

Skład hurtowy Stowarzyszenia Współdzielczego „SAMOPOMOC” Warszawa ul. Foksal 13 tel. 155 00 Poleca sklepom, kooperatywom i drobnym kupcom norymberszczynę galanterię, trykotarże, koronki, guziki i t. d. w wielkim wyborze po cenach fabrycznych.

Najlepsze Pieczywo 2 razy dziennie z piekarni **E. Makowskiego** 11-ga Aleja Nr. 38. w Częstochowie.

Pracownia ubiorów damskich **E. i M. MICHOTEK** Poleca najwświeższe nowości **karnawałowe** Wykonywanie najkosztowniejszych sukien na zamówienie, jak najszybciej i w terminach jak najkrótszych. II Aleja Nr. 39